

Osvedčené postupy

Hrhovské služby, s.r.o.

Prvý sociálny podnik na Slovensku ako motivácia pre ostatné

Európsky projekt „Senior Social Entrepreneurship“

Vladimír Ledecký

V čase zakladania podniku (2005)
starosta obce Spišský Hrhov,
v súčasnosti poslanec NR SR

Názov firmy: Hrhovské služby, s.r.o.

Miesto: Spišský Hrhov, okres Levoča, Slovensko

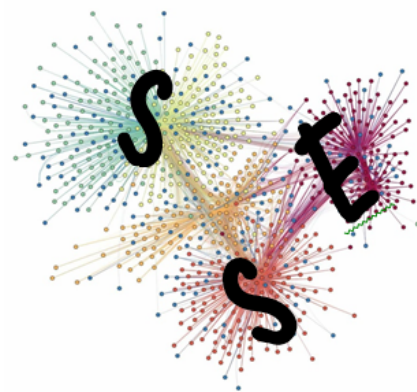
Aktivity:

Stavebné práce, zemné práce, kosenie pozemkov,
štiepkovanie dreva, oprava cestnej komunikácie,
výroba z dreva, výroba a predaj paletiek, práca s
kameňom, lisovanie slamy, zateplovanie budov, výroba
a predaj paletiek.

Kontakt:

Web: <https://www.spiskyhrhov.sk/obec-2/organizacie-v-obci/hrhovske-sluzby-sro-rsp/>

email: vagnerova@spiskyhrhov.sk

Senior Social Entrepreneurship

Viac informácií získate na

našej webstránke

na sociálnych sieťach

Partnerstvo

Velenje, Slovinsko

Viedeň, Rakúsko

Žilina, Slovensko

Atény, Grécko

Évora, Portugalsko

Turku, Fínsko

«Jedným z našich veľkých úspechov je, že sme otvorili obecnú firmu. Vtedy na to neboli žiadne zákony. Dnes máme Zákon o sociálnom podnikaní, ktorý podmienky zlepšuje»

Starosta Vladimír Ledecký, ktorý zastával svoj úrad dve desaťročia, založil obecnú firmu, ktorá postupne vybudovala obec na východe Slovenska. Drvivá väčšina zamestnancov sú Rómovia, ktorí spolu s Nerómami pokojne nažívajú vedľa seba.

Čo je "Hrhovské služby, s.r.o."?

"Hrhovské služby, s.r.o." je obecná firma obce Spišský Hrhov od roku 2005.

Firma vznikla na základe programu rozvoja a podnikania a bol jej priznaný štatút sociálneho podniku.

Ako by ste opísali proces založenia Vášho sociálneho podniku?

V tom čase som bol starostom obce Spišský Hrhov a ako dedina sme pripravovali plán rozvoja obce.

Pri príprave plánu bolo dôležité, aby sa na ňom podieľala čo najväčšia časť obyvateľov. Takto sme do neho zapojili 70 ľudí. Jedna z oblastí, ktorú sme začali riešiť bola 100% nezamestnanosť rómskych obyvateľov a s tým spojené negatívne záležitosti vylúčenej komunity.

Aby sme vyriešili aj problém rómskej komunity, vyšlo nám z toho, že založíme obecnú firmu. Bolo nám jasné, že nezamestnáme všetkých, ale vedeli sme, že máme lokálne zdroje, ktoré môžeme využiť a zamestnať aspoň niektorých. Následne riešiť dochádzku do školy, platenie daní, atď...

Hlavnou myšlienkou bola tvorba pracovných miest a sociálne začlenenie rómskej komunity do života obce.

Obyvatelia Spišského Hrhova

Hlavnou myšlienkou bola tvorba pracovných miest a začlenenie rómskej komunity do života obce

Aká bola hlavná konkurenčná výhoda, ktorá motivovala Váš podnikateľský nápad?

Ďalšou oblasťou, ktorú sme chceli riešiť, bolo zastabilizovať počet obyvateľov, zastaviť ich odliv za prácou do iných regiónov, nakoľko sa rapídne znižoval u nás ich počet.

Našou výhodou bolo, že sme mali pozemky, niektoré sme mohli zameniť. Začali sme v prípravu stavebných pozemkov, neskôr s výstavbou bytov.

Boli obdobia, keď sme zamestnávali aj viac ako 100 zamestnancov, pripravili sme viac ako 500 stavebných pozemkov za prijateľné ceny, čiže sa k nám začali sťahovať aj ľudia z regiónu. Podporili sme model financovania svojpomocnej výstavby rodinných domov. Počet obyvateľov začal naopak stúpať, začali sa stavať domy.

Chceli sme zastabilizovať počet obyvateľov, zastaviť ich odliv za prácou do iných regiónov.

S akými výzvami sa stretol Váš obchodný projekt v počiatočnom, či neskoršom štádiu vývoja? Ako ste sa s nimi vysporiadali?

V čase, keď registrovali náš podnik ako sociálny, mali sme už obecný podnik, v ktorom sme zamestnávali zdravotne znevýhodnených občanov. Prihliadali sme na to, či si dokážu na seba zarobiť a ak áno, tak sme ich zamestnali. Keď sme sa stali sociálnym podnikom, dostávali sme na nich príspevok, ktorý sme predtým nedostávali.

Od začiatku bolo našim cieľom vytváranie pracovných miest pre ťažko zamestnateľných ľudí a pomoc miestnej komunite, nie vytváranie zisku.

Vždy na konci roka sme ale zistili, že si dokážeme vyrobiť aj zisk. Keďže to bol obecný podnik, tak sme si povedali, že ten zisk budeme na 100% investovať ďalej. A tak sme začali plánovať ďalšie činnosti, aby sme sa rozvíjali. Mali sme na to technológie, aj ľudí. Identifikovali sme množstvo lokálnych zdrojov, ktoré sme neskôr využili.

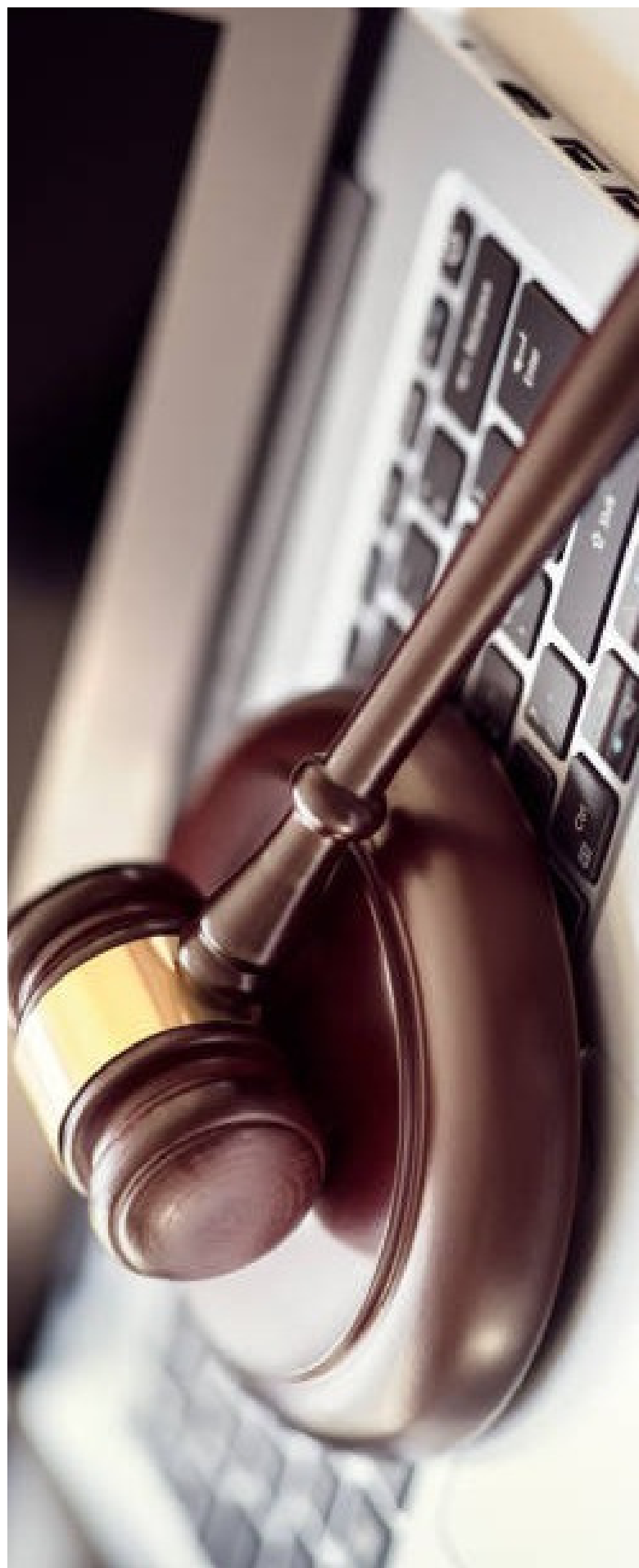
Aktivita sme rozšírili o komplexnú stavebnú činnosť, pekárňu, kováčsku dielňu, obchod s domácimi produktami, čím sme podporili aj regionálnych výrobcov, kúpalisko, ktoré prevádzkujeme, pálenicu, ktorá v regióne chýbala, či posilňovňu.

Akú podporu ste dostali od verejnej správy pri zakladaní spoločnosti (finančnú, mentorskú, ...)?

Podporu sme dostali od Kanadského inštitútu.

Boli sme obec, ktorá si ako prvá z obcí a možno aj ako prvá zo samospráv na Slovensku, robila plán sociálneho a hospodárskeho rozvoja obce. V tom období sme sa stretli s organizáciou – Kanadský inštitút, ktorý bol financovaný zo zahraničných zdrojov. Od nich sme čerpali informácie ohľadom plánu rozvoja a informácie ako to funguje vo svete.

Nevedeli sme síce prostredníctvom nich plán rozvoja financovať, avšak ponúkli nám možnosť naučiť nás ho zostaviť a využiť to na príklade našej obce. Tak sme mohli založiť obecný podnik.

Prečo ste sa rozhodli podporovať (stať sa akýmsi mentorom) zakladania sociálnych podnikov na Slovensku?

V čom vidíte ich dôležitosť?

Na Slovensku sa nachádza veľká časť nerozvinutých okresov. Príležitosť podporiť a rozvinúť ich vidím práve v zakladaní sociálnych podnikov.

Sociálny podnik v Hrhove bol pozitívnym príkladom, akýmsi motorom rozvoja a zmeny. Okrem toho sa mu podarilo začleniť aj rómsku komunitu do života obce, čo je potrebné dosiahnuť aj v iných regiónoch Slovenska.

Podpora na založenie sociálneho podniku je na Slovensku dosť výrazná. Avšak, sociálne podniky vznikajú veľmi pomaly, momentálne ich máme okolo 300. Nemáme lídrov, resp. manažérov sociálneho podnikania.

Podpora na založenie sociálneho podniku je na Slovensku dosť výrazná, avšak vznikajú pomaly. Nemáme lídrov sociálneho podnikania.

Keď sa nami inšpirovali aj ostatné samosprávy, začali sme sa zaoberať tým, že by sme mohli sociálne podnikanie u nás inštitucionalizovať. Tak vznikol zákon o sociálnych podnikoch.

Následne vznikol aj projekt, ktorý je financovaný z európskych zdrojov, na základe ktorého je v každom krajskom meste štruktúra, ktorá vznik sociálnych podnikov podporuje. Problém je ten, že ju tvoria ľudia, ktorí prišli z iných projektov. Po odbornej stránke sú dobrí, vedia vysvetliť zákon, avšak chýbajú im ešte konkrétne vedomosti z praxe. Preto vidím ešte aj v tejto konkrétnej oblasti priestor pre zlepšenie.

An aerial photograph of a village nestled in a valley. The village is surrounded by lush green fields and patches of forest. In the background, there are rolling hills and mountains under a blue sky with scattered white clouds. The overall scene is peaceful and rural.

Európsky projekt „Senior Social Entrepreneurship“